

سپهر

کاربرد فناوری اطلاعات

دانشگاه پردیس فرهنگیان شهید باهنر استان
مرکزی

دکتر اکبری

بهار ۱۳۹۹

تولید محتوا

نگارش مقاله

تحلیلی پژوهشی – توصیفی

ساختار کلی مقاله

عنوان

نام نویسنده یا نویسندگان و سمت

چکیده

کلیدواژه

بدن اصلی : ۱. مقدمه، ۲. تعریف و بیان مسئله، ۳. تجزیه و تحلیل یافته‌ها، نتیجه گیری

منابع

مقدمه

- ▶ برای نوشتن یک مقاله تحلیلی، در ابتدا باید دانست که مقاله تحلیلی چه نوع مقاله‌ای است؟
- ▶ احتمالاً در دوره راهنمایی و دبیرستان، در مورد مقاله تحلیلی تعریفی مثل این که «یک مقاله تحلیلی جهت تجزیه و تحلیل یک متن نوشته می‌شود» را شنیده باشید.
- ▶ **مقاله تحلیلی** به نام **مقاله نظری** نیز شناخته می‌شود.
- ▶ این نوع مقاله، «موضوعی» را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد یا به بررسی یک «پدیده» یا «تحول» می‌پردازد.

مقدمه

- ▶ تحلیلی بودن مطالعه: در مطالعات مشاهده‌ای و سایر مطالعات یکی از اجزایی که باید در مقاله به آن اشاره کرد، استفاده از **آزمون‌های آماری و تحلیل** نتایج است.
- ▶ در مطالعه‌ای که از آزمون‌های تحلیلی و مقایسه‌ای برای بررسی روابط بین متغیرها استفاده می‌شود، نوع آن **تحلیلی پژوهشی** است.
- ▶ در مطالعه‌ای که در آن آزمودنی‌ها فقط با هم مقایسه شوند، نوع آن **تحلیلی توصیفی** است.
- ▶ مقاله تحلیلی بهترین شیوه برای اثبات **روابط علت و معلولی** است.
- ▶ آن را می‌توان بدون هیچ‌گونه سمت‌گیری نوشت یا آن را می‌توان از دل بحث و برهان نقطه نظری ارائه کرد.

مقدمه

► در مقاله تحلیلی:

مؤلف با استفاده از منابع پژوهشی پیشین، نظریه خاصی را در حوزه کار خود مطرح می‌نماید (تحلیل بررسی سند ۲۰۲۰ از دیدگاه معلمان دوره اول ابتدایی).

نویسنده ممکن است نظریه‌های قبلی را گسترش دهد.

مقالات را با استفاده از شواهد استحکام بخشد.

مقالات را به شکل دیگری بیان کند.

مقالات را مورد تأمل و تردید قرار دهد.

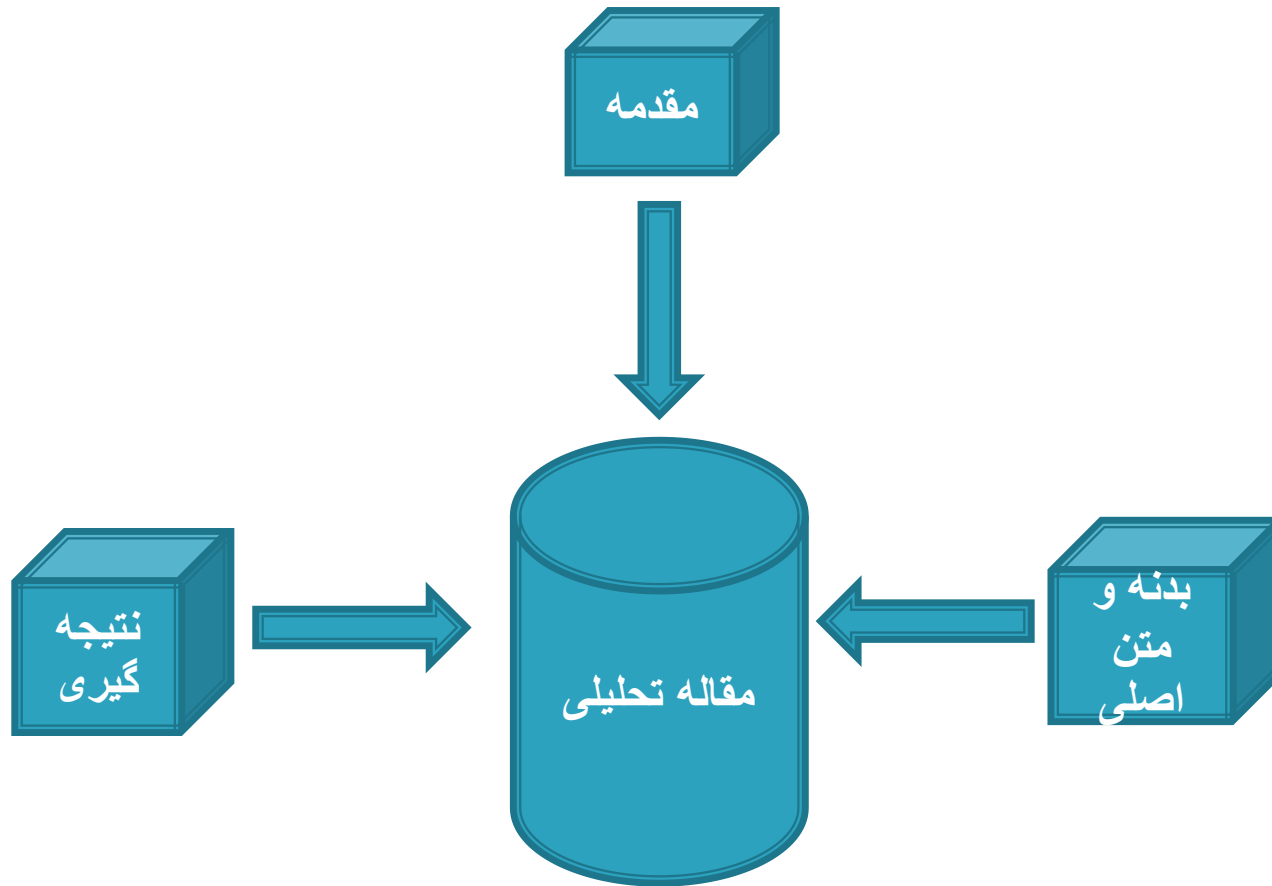
مقدمه

- ▶ یک مقاله تحلیلی **خلاصه** نمی شود. اگر چه این ممکن است در تئوری یک امر بدیهی باشد ولی در عمل کار سختی است.
- ▶ اگر به جای **تجزیه و تحلیل** از **خلاصه نویسی** استفاده شود، می توان از طریق توجه به متن مقاله متوجه آن شد، که آیا به سادگی آنچه که اتفاق افتاده است بیان شده یا فقط نقاط اصلی موضوع بیان شده است؟
- ▶ حال سؤال این است که، یک **مقاله تحلیلی دقیقاً چه نوع مقاله ای** است؟ و چگونه نوشته می شود؟

مقدمه

- ▶ معمولا **مقاله تحلیلی** روی یک موضوع متمرکز است.
- ▶ مقالات تحلیلی معمولا روی **مقالات، کتاب‌ها و شعرهای** نوشته شده متمرکز است. برای مثال: چگونه تم‌های خاص در داستان ارائه می‌شود و یا چگونه استعاره استفاده شده در شعر، مفهوم معینی را برای شعر بیان می‌کند.
- ▶ برای نوشتن مقاله، نیاز است بخش‌های ریزموضوع مورد توجه قرار گیرند تا مسائل و نکات واضح‌تر شود.

طرح کلی مقاله

مقدمه

► **عنوان:** معمولاً منعکس کننده مندرجات مقاله و حاوی کلیدواژه‌ها است. انتخاب عنوان مناسب شرط مهم برای نشریات و خوانندگان است. عنوان باید کوتاه، گویا و متناسب متن باشد.

تسلط بر موضوع: نویسنده مقاله تحلیلی باید بر موضوع اشراف داشته باشد و نظرات متضاد در ارتباط با موضوع و تاریخچه آن را بداند.

► **مستند و مستدل:** ارزش مقاله تحلیلی بر استناد آن است از پیش‌داوری و برخورد احساسی (مانند متأسفانه، خوشبختانه) در آن اجتناب شود.

► **عمومیت دادن:** از جملات عمویت‌دار (مانند برخی، معتقدند، گروهی می‌گویند و...) خوداری شود.

مقدمه

- ▶ **پیش بینی قطعی:** پرهیز از ابراز پیش بینی مانند گفتن این که **در آینده اتفاق** می افتد باید گفت که این **احتمال وجود** دارد یا **ممکن است**. ولی بیان پیش بینی نقل قول از منبع معتبر مشکلی ندارد.
- ▶ **انسجام مقاله:** در مقاله تحلیلی ضمن تحلیل خوب باید توجه داشت که ارتباط منطقی بخش های آن حفظ شوند. یعنی از موضوع اصلی دور نشد.
- ▶ **بیان بی کم و کاست نظرات:** در تحلیل نظرات موافق و مخالف بدون هیچ ابائی باید با دلایلشان نوشت و برهان متقابل را ارائه داد.

بدنه یا متن اصلی مقاله (Body)

- ▶ **مقدمه:** هدف از **مقدمه مقاله تحلیلی**، علاقه‌مندسازی خواننده به خواندن آنالیزها و تحلیل‌های انجام شده در مقاله است.
- ▶ مقدمه بایستی حداقل شامل ۳ بخش:

۱. جملات غالب،

۲. بیان مسئله،

۳. چند جمله در مورد **اثبات بیانیه** باشد.

۱. بخش اول مقدمه بایستی از جملاتی استفاده گردد که جالب و شگفت‌انگیز و چیره باشد. برای نوشتن این بخش می‌توان از پرسش یک سوال، ارائه چند آمار مرتبط و یا ایجاد یک بیانیه غیرمعمول و بحث برانگیز استفاده نمود.

بدنه یا متن اصلی مقاله

۲. بیان مسئله: در این قسمت، مسئله و هدف بایستی به وضوح مطرح گردد.

► مسئله چیست؟ به مشکلی که زمینه‌ساز اجرای پژوهش شده است، اشاره دارد.

► هدف چیست؟ به هدفی که مقاله دنبال می‌کند یا پژوهش دنبال کرده است، اشاره دارد.

۳. چگونگی اثبات ادعای نویسنده ذکر شود. برای مثال: نویسنده تمایل دارد تا به خواننده بگوید که قصد تجزیه و تحلیل یک موضوع خاص را از منظر ... دارد.

► موارد فوق، بلوک‌های ساخت پاراگراف‌های بخش مقدمه مقاله را تشکیل می‌دهند.

بدنه یا متن اصلی مقاله (Body)

- ▶ **مباحث نظری:** شامل تعدادی پاراگراف است. هر پاراگراف نیز خود شامل **جمله عنوان است**، که شامل مجموعه‌ای از ادعاها، مدارک اثبات ادعاها و چگونگی ارتباط آن با جمله عنوان است.
- ▶ ایجاد یک جمله عنوان قوی: جمله عنوان هر پاراگراف بایستی دقیقا منظور و هدف این پاراگراف را به خواننده منتقل نماید.
- ▶ مشخص کردن شواهد و ادعای خود و بیان و توضیح آنها در بخش‌های کوچکتر است.

بدنه یا متن اصلی مقاله (Body)

- ▶ بیان ادعا بدون هیچ گونه اثباتی. در این مورد می توان از نقل قول استفاده نمود.
- ▶ مدارک و شواهد باید به جمله عنوان ربط داد و آنها را به طور کاملاً واضح شرح داد.
- ▶ در غیر این صورت مقاله تحلیلی، ماهیت خود را از دست می دهد و به صورت خلاصه نوشته می شود.

تحلیل و تجزیه یافته‌ها

- ▶ در این بخش داده‌ها بدست آمده مورد تحلیل و تجزیه قرار می‌گیرند.
- ▶ نتایج توصیفی و تحلیلی ناشی از پژوهش تبیین می‌شود.
- ▶ نظرات بیان شده تحلیل، مقایسه، توصیف و... می‌شوند.

نتیجه گیری (Conclusion)

نتیجه گیری: پس از تکمیل کردن پاراگراف‌های بخش میانی مقاله، ارائه شواهد مناسب برای آنها و گره زدن آنها به جمله عنوان، نوبت جمع‌بندی همه مطالب است.

- ▶ در نتیجه‌گیری، نکات اصلی مقاله را بدون اینکه آنها کپی شوند باید ذکر شوند.
- ▶ تحلیل نهایی پژوهشگر از کار خود و تفسیر او از نتایج به دست آمده را نشان می‌دهد.

نتیجه گیری (Conclusion)

- ▶ نتیجه گیری، یکی از اصلی ترین اجزا مقاله محسوب می گردد و معمولا این بخش آخرین بخشی است که توسط خواننده، خوانده می شود پس باید در نوشتن آن دقت کرد و به گونه ای نوشت که در عین سادگی و اختصار، تاثیرگذاری بیشتری داشته باشد.
- ▶ معمولا خوانندگان تکرار مطالب و جملاتی را که در چکیده و مقدمه نوشته شده را به عنوان یک نتیجه خوب قبول ندارند بلکه دنبال یک پیام موثر و گویا از کل کار انجام شده را می خواهند.

تکالیف

مقالاتی را برای موضوع انتخاب کرده بودید (همان حداقل ۵ تا ۸ مقاله از نشریات معتبر) مقالاتی که تحلیلی هستند را مشخص کنید اگر در بین آنها مقاله تحلیلی نبود حتماً دوباره سرچ کنید، سپس مقالات تحلیلی را از نظر ساختاری بررسی کنید. مقالات را تا آخر ترم نزد خود نگهدارید، در پایان ترم این تکالیف جمع‌آوری می‌شوند.

سوسن چلچراغ - داماش

خدایا چنان کن سرانجام کار تو خشنود باشی و ما رستگار

